मित्रब्रह्मगुरुद्वेषी जाल्मकः सुविगर्हितः। पाञ्चालापसदश्चाद्य न मे जीवन् विमोक्ष्यते।
तच्छ्रुत्वा द्रोणपुत्रस्य पर्य्यवर्त्तत वाहिनी। ततः सर्व्वे महाशङ्खान् दध्मुः पुरुषसत्तमाः।
भेरीश्चाभ्यहनन् हृष्टा डिण्डिमांश्च सहस्रशः। तथा ननाद वसुधा खुरनेमिप्रपीडिता। ९०२५
स शब्दस्तुमुलः खं द्यां पृथिवीञ्च व्यनादयत्। तं शब्दं पाण्डवाः श्रुत्वा पर्ज्जन्यनिनदोपमं।
समेत्य रथिनां श्रेष्ठाः सहिताः समसन्त्वयन्। तथोक्त्वा द्रोणपुत्रोऽपि वार्य्युपस्पृश्य भारत।
प्रादुश्चकार तद्दिव्यमस्त्रं नारायणं तदा।

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि नारायणास्त्रमोक्षपर्व्वणि अश्वत्थामक्रोधे षण्णवत्यधिकशततमोऽध्यायः॥ १९६॥

॥ सञ्जय उवाच॥ प्रादुर्भूते ततस्तस्मिन्नस्त्रे नारायणे तदा। प्रावात् सप्तृष्ठतो वायुरनभ्रे स्तनयित्नुमान्।
चचाल पृथिवी चापि समुद्राश्चैव चुक्षुभुः। प्रतिस्रोतः प्रवृत्ताश्च गन्तुं तत्र समुद्रगाः। ९०३०
शिखराणि व्यदीर्य्यन्त गिरीणां तत्र भारत। अपसव्यं मृगाश्चैव पाण्डुपुत्त्रान् प्रचक्रिरे।
तमसा चावकीर्य्यन्त सूर्य्यश्च कलुषोऽभवत्। सम्पतन्ति च भूतानि क्रव्यादानि प्रहृष्टवत्।
देवदानवगन्धर्व्वास्त्रस्तास्त्रासन् विशाम्पते। कथं कथाऽभवत्तीव्रा दृष्ट्वा तद्व्याकुलं महत्।
व्यथिताः सर्व्वराजानस्त्रस्तास्त्रासन् विशाम्पते। तं दृष्ट्वा घोररूपन्तु द्रौणेरस्त्रं भयावहं।
॥ धृतराष्ट्र उवाच॥ निवर्त्तितेषु सैन्येषु द्रौणपुत्त्रेण संयुगे। भृशं शोकाभितप्तेन पितुर्व्वधममृष्यता। ९०३५
कुरूनापततो दृष्ट्वा धृष्टद्युम्नस्य रक्षणे। को मन्त्रः पाण्डवेष्वासीत्तन्ममाचक्ष्व सञ्जय।
॥ सञ्जय उवाच॥ प्रागेव विद्रुतान् दृष्ट्वा धार्त्तराष्ट्रान् युधिष्ठिरः। पुनश्च तुमुलं युद्धं श्रुत्वार्जुनमथाब्रवीत्।
॥ युधिष्ठिर उवाच॥ आचार्य्ये निहते द्रोणे धृष्टद्युम्नेन संयुगे। निहते वज्रहस्तेन यथा वृत्रे महासुरे।
नाशंसन्त जयं युद्धे दीनात्मानो धनञ्जय। आत्मत्राणे मतिं कृत्वा प्राद्रवन् कुरवो रणात्।
केचिद्भ्रान्तैरथैस्तूर्णं निहतैः पार्ष्णियन्तृभिः। विपताकध्वजच्छत्रैः पार्थिवाः शीर्णकूबरैः। ९०४०
भग्ननीडैराकुलैश्च प्रारुह्यान्यान् विचेतसः। भीताः पादैर्हयान् केचित् त्वरयन्तः स्वयं रथान्।
युगचक्राक्षभग्नैश्च द्रुताः केचिद्भयातुराः। हयपृष्ठगताश्चान्ये क्रव्यन्तेऽर्द्धच्युतासनाः।
गजस्कन्धैश्च संस्यूता नाराचैश्चलितासनाः। शरार्त्तविक्षतैर्नागैर्हताः केचिद्दिशो दश।
विशस्त्रकवचाश्चान्ये वाहनेभ्यः चितिङ्गताः। संछिन्ना नेमिभिश्चैव मृदिताश्च हयद्विपैः।
क्रोशन्तस्तात पुत्त्रेति पलायन्त्यपरे भयात्। नाभिजानन्ति चान्योन्यं कश्मलाभिहतौजसः। ९०४५
पुत्त्रान् पितॄन् सखीन् भ्रातॄन् समारोप्य दृढव्रतान्। जलेन क्लेदयन्त्यन्ये विमुच्य कवचान्यपि।
अवस्थां तादृशीं प्राप्य हते द्रोणे द्रुतं बलं। पुनरावर्त्तितं केन यदि जानासि शंस मे।
हयानां ह्रेषतां शब्दः कुञ्जराणाञ्च बृंहतां। रथनेमिस्वनैश्चात्र विमिश्रः श्रूयते महान्।
एते शब्दा भृशं तीव्राः प्रवृत्ताः कुरुसागरे। मुहुर्मुहुरुदीर्य्यन्ते कम्पयन्ति हि मामकान्।
य एष तुमुलः शब्दः श्रूयते लोमहर्षणः। सेन्द्रानप्येव लोकांस्त्रीन् ग्रसेदिति मतिर्मम। ९०५०